

Allmennmedisinsk forskning styrkes

Som ledd i satsningen for å styrke praksisnær og klinisk forskning i allmennmedisin, er det nå etablert allmennmedisinske forskningsenheter både i Tromsø, Trondheim, Bergen og Oslo.

Deltakere på møtet om de allmennmedisinske forskningsenhetene (AFE). Bak fra høyre: Vegard Nore (ShDir), Jørund Straand (Oslo), Hasse Melbye (Tromsø), Sture Rognstad (Oslo), Jan Frich (Oslo), Gisle Roksund (NFA). Foran fra høyre: Linn Getz (Trondheim), Sabine Ruths (Bergen), Elin Olaug Rosvold (Oslo), Per Hjortdahl (Oslo), Guri Rørtveit (Bergen), Atle Klovning (Oslo), Irene Hetlevik (Trondheim), Knut Eirik Eliassen (Oslo), Ole Bjørn Herland (ShDir)

Det har lenge vært behov for å styrke allmennmedisinsk forskning i Norge (1), og en lengre modningsprosess i et samspill mellom akademiske miljøer, Legeforeningen og forvaltningen gir nå resultater (2, 3). Helse- og omsorgsdepartementet har i et strategidokument oppsummert sin målsetting for å styrke allmennmedisinsk forskning de neste fem årene:

- Legge til rette for oppbygging, organisering og finansiering av infrastruktur for ivaretagelse av praksisnær allmennmedisinsk forskning
- Styrke forskning på allmennlegers forskrivning av legemidler
- Vurdere en styrking av forskning på allmennlegenes beslutningsgrunnlag ved forordning av medikamentell behandling (4).

Nye forskningsenheter

I statsbudsjettet for 2007 er det bevilget midler til etablering av allmennmedisinske forskningsenheter (AFE) som skal danne grunnlaget for en langsiktig satsning innen praksisnær, klinisk forskning i allmennmedisin. Forskningsenhetene er lagt til de allmenn- og samfunnsmedisinske instituttene

som eksternt finansierte prosjekt. En forutsetning for realiseringene av planene er at myndighetene faktisk følger opp satsningen med betydelig økte ressurser de kommende årene. 31.1. 2007 ble det arrangert et møte i Oslo mellom nytilsatte forskere ved forskningsenhetene i Bergen, Oslo, Tromsø og Trondheim, representanter fra det akademiske allmennmedisinske miljøet, Sosial- og helsedirektoratet (ShDir) og Norsk forening for allmennmedisin.

Hva skal det forskes på?

Under møtet ble det bl.a. pekt på behov for mer systematisk kunnskap innenfor store sykdomsgrupper som for eksempel diabetes, kronisk obstruktiv lungesykdom, kreft, hjerte- og karsykdom, infeksjonssykdom og muskel- og skjelettlidelser. Det ble også etterlyst mer kunnskap om kommunikasjon, forebygging, rehabilitering og samhandling innen helsetjenesten. Det er også behov for mer grunnleggende allmennmedisinsk teoriutvikling. Det var enighet om at problemstillingene man skal forske på må være forankret i det allmennmedisinske fagets egenart.

Eget forskningsfond

Gisle Roksund, leder i Norsk forening for allmennmedisin, orienterte om det nyopprettede Allmennmedisinsk forskningsfond som har til mål «å fremme allmennmedisinsk forskning på allmennmedisinens premisser og bidra til etablering og nasjonal koordinering av aktivitetene ved de fire allmennmedisinske forskningsenhetene.» Ved taksforhandlingene mellom Staten/KS og Legeforeningen ble det som et utgangspunkt sist sommer avsatt to millioner kroner til fondet. Legeforeningen vil gjennom dette fondet etter hvert kunne få en viktig rolle i å støtte fellesaktiviteter og enkeltstående forskningsprosjekter ved forskningsenhetene.

Rekruttering

De allmennmedisinske forskningsenhetene skal rekruttere leger som i kortere eller lengre perioder kan vie sin arbeidstid, helt eller delvis, til forskning. Det var enighet om at forskningsmidler og gode prosjekter vil gjøre det lettere å rekruttere leger med nær tilknytning til praksisfeltet. Det ble understreket at for mange allmennleger vil fleksibilitet i forhold til egen praksis være en forutsetning for å kunne forske. Forskningsenhetene må også være synlige og tilgjengelige, og det må være et kollektivt ansvar for norsk akademisk allmennmedisin å styrke rekrutteringen av forskningsinteresserte leger.

Jan C. Frich

j.c.d.frich@medisin.uio.no
 Institutt for allmenn- og samfunnsmedisin
 Universitetet i Oslo

Litteratur

1. Hunskaar S, Røttingen J-A. utfordringer for fagutvikling og forskning i allmennmedisin. Tidsskr Nor Lægeforen 2004; 124: 2637-9.
2. Maartmann-Moe K, Hetlevik I. Forskning i allmennmedisin. I: Lindbæk M, Straand J, red. Allmennmedisinske spor. Fra Utøst til Soria Moria. Oslo: Unipub, 2006: 99-111.
3. Hetlevik I. På allmennmedisinens egne premisser. Tidsskr Nor Lægeforen 2006; 126: 2365.
4. Helse- og omsorgsdepartementets forskningsstrategi 2006-2011. <http://www.odin.no/filarkiv/297482/HODForskning.pdf>